

Всеукраїнський конкурс «Учитель року» - 2018
Номінація «Українська мова і література»

II тур
Відбірковий етап
Тест

1. Основна мета навчання української мови в школі полягає в:

- А Засвоєнні норм української мови.
- Б Опрацюванні лінгвістичної теорії.
- В Формуванні комунікативних умінь і навичок учнів.
- Г Формуванні національно свідомої, духовно багатої мовної особистості.

2. Навчальна (освітня) мета уроку:

- А Передбачає збагачення знань і навичок учнів під час вивчення, повторення, закріплення основних понять і наукових фактів, а також контроль рівня засвоєння їх.
- Б Програмує, якими логічними операціями та прийомами розумової діяльності повинні опанувати учні й передбачає формування певних умінь і навичок.
- В Прогнозує, які якості всебічно розвиненої особистості формуватимуться на виучуваному матеріалі, як це вплине на погляди, переконання й почуття учнів.
- Г Забезпечує реалізацію компетентнісного підходу до навчання словесності.

3. Установіть відповідність між видом наочності та її типом.

1. Динамічно-синтетична наочність	А Фотокопії листів
2. Умовно-схематична наочність	Б Виразне читання твору
3. Предметна й образна наочність	В Кінофільм
4. Словесна наочність	Г Літературна карта
	Д Програмне педагогічне забезпечення

4. Зміст якого документа структуровано за чотирма змістовими лініями?

- А Програма.
- Б Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти.
- В Концепція мовної освіти.
- Г Підручник.

5. Який вид опитування встановлює рівень сформованості умінь і навичок з мови?

- А Фронтальне.
- Б Індивідуальне.
- В Ущільнене.
- Г Тематичне.

6. Яка змістова лінія шкільної програми містить перелік мовленнєвознавчих понять, необхідних для засвоєння на уроках української мови?

- А Мовна.
- Б Мовленнєва.
- В Соціокультурна.
- Г Стратегічна.

7. Яка змістова лінія чинної шкільної програми з української мови передбачає застосування прийомів мисленнєвої діяльності?

- А Мовна.
- Б Мовленнєва.
- В Стратегічна.
- Г Соціокультурна.

8. Основу соціокультурної лінії шкільного курсу рідної мови становлять:

- А Міжпредметні зв'язки.
- Б Тексти українознавчої тематики.
- В Життєвий досвід учнів.
- Г Види робіт із розвитку мовлення.

9. Який структурний елемент є обов'язковим на уроці формування вмінь і навичок?

- А Актуалізація опорних знань.
- Б Виконання тренувальних вправ.
- В Повторення ключових питань розділу.
- Г Аналіз матеріалу з метою узагальнення вивченого.

10. Який тип уроку української мови ґрунтується на міжпредметних зв'язках?

- А Урок розвитку комунікативних умінь і навичок.
- Б Урок повторення, узагальнення й систематизації знань, умінь і навичок.
- В Інтегрований урок.
- Г Урок формування знань, умінь і навичок.

11. Основними етапами вивчення художнього твору в школі є:

- А Визначення теми, проблеми, ідеї твору, творче читання.
- Б Підготовка до сприймання, читання, аналіз, підсумкові заняття, творчі роботи.
- В Складання плану, переказ, усне малювання, складання кіносценарію.
- Г Мотивація, аналіз, рефлексія, оцінка.

12. Своєрідність лірики як роду літератури полягає в тому, що вона:

- А Відображає якісь життєві явища, події.
- Б Розкриває думки, почуття, переживання, викликані навколишньою дійсністю.
- В Змальовує людину в найгостріших життєвих ситуаціях.

Г Зображує людину ніби у двох планах: з одного боку передаються певні події її життя, а з іншого — переживання, емоції, настрої.

13. Особливості драми як літературного роду:

А Відображення життя у всій його складності й повноті, відбиття основних закономірностей історії розвитку суспільства.

Б Вираження почуттів і роздумів, викликаних зовнішніми обставинами, елементи розповіді, описи, висока образність і емоційність, стислість викладу, інтенсивне використання образотворчих засобів.

В Діалогічна форма, особлива напруженість дії, нерозривний зв'язок з театром.

Г Зміст розкривається ніби у двох планах; з одного боку, передаються певні події її життя, а з іншого — переживання, емоції, настрої.

14. Джерелами вивчення біографії письменника є:

А Автобіографії, спогади, листи, щоденники, художньо-біографічні твори тощо.

Б Теоретичні праці відомих педагогів-методистів, передовий досвід сучасних шкіл.

В Біографії, подані в шкільних підручниках і посібниках, конспекти уроків.

Г Конспекти уроків, публікації у фаховій періодиці, монографії.

15. Установіть відповідність між письменниками та біографічно-художніми творами про них:

1. Іван Франко	А О. Іваненко. «Марія»
2. Павло Тичина	Б М. Олійник. «Одержима»
3. Леся Українка	В Р. Горак. «Тричі мені являлася любов»
4. Марко Вовчок	Г С. Тельнюк. «Неодцвітаюча весно»
	Д Шевчук В. «Син волі»

16. Які основні вимоги до учнівського твору? Які етапи підготовки до його написання? Які ефективні й нестандартні методи і прийоми такої роботи використовуєте Ви? _____

17. Існують такі форми позакласної та позашкільної роботи в школі:

А Уроки літератури рідного краю, уроки позакласного читання, уроки розвитку комунікативних умінь.

Б Бесіда, лекція, самотійна робота.

В Гуртки, студії, клуби, літературні вечори, олімпіади, походи й екскурсії, бібліотечні уроки, зустрічі з письменниками тощо.

Г Уроки толерантності, мовно-літературні конкурси, інтегровані уроки, бінарні уроки, тріарні заняття.

18. Укажіть орфографічно правильно записані слова.

А Медальон, п'юпітер, журі, парфумерія, ні у кого.

Б Спідлоба, з-над, прийшов-таки, уві сні, будь ласка.

В До побачення, нажаль, додому, спросоння, ніщо.

Г Рік-у-рік, де-не-де, таки прийшов, статтей (від стаття).

19. Установіть відповідність між видами асиміляції і прикладами її реалізації в слові.

1. Асиміляція за м'якістю.	А. Вокзал
2. Асиміляція за глухістю.	Б. Нігті
3. Асиміляція за дзвінкістю.	В. Вітчизна
4. Асиміляція за місцем і способом творення	Г. Пісня
	Д Казка

20. Укажіть правильно записані числівники.

А П'ятдесятма (-ьома), шістьма (-ьома).

Б Шестидесяти вісьмох.

В Сімдесятьома дев'яноста два.

Г Тисяча п'ятьмастами дев'яноста двох

21. Укажіть речення, у якому немає відокремленої поширеної прикладки.

А Зараз тут чудова бібліотека, чудова книгозбірня україністики (С.Плачинда).

Б І, як у справжнього митця, були в нього шукання (О. Донченко).

В Утрюх тягли ми його з поля бою – малюки (В.Бичко).

Г У нас був кращий вчитель математики, Іван Петрович.

22. Укажіть речення, у якому є уточнювальний член речення.

А Працюючи в конструкторському бюро, Архип розумів, що авіації потрібні нові, більші швидкості (За М. Сорокою).

Б Саме таку установку і взялися створити інженери Харківського авіаційного, де почав свій трудовий шлях Архип Люлька (За М. Сорокою).

В Рівно, на повні груди, дихає степ (За І. Кириченко).

Г Розмісивши борошно з молоком, мати розмочують у теплій воді кавалочок тіста, що лишився од минулої випічки, бо без нього замішок не вчиниться, не зійде він пухким тілом (За В. Скуратівським).

23. У якому реченні правильно вжито розділові знаки?

А Тигр спустився крутим, майже прямовисним схилом до джерела, що било з кам'яного серця гори, набрав повне вухо води і схиливши голову, приніс її вдові (Народна творчість).

Б Відповідаючи на запитання, куди поділися неандертальці 30 тис. років тому (з тим, що вони не були нашими предками, вже погодилися всі), вчені розійшлися в поглядах, одні звинувачують клімат, другі — кровожерливого конкурента — гомосап'єнса (З газети).

В Згідно з нею, рятуючись від холоду неандертальці рушили на південь, де стикнулися з нестачею їжі, тож і не витримали конкуренції з більш адаптованою людиною (З газети).

Г Зійшов на прямий шлях, лунко шльопаючи по залитих водою коліях, пішов до нової садиби (За Ф. Роговим).

24. У чому виявляється культура усного й писемного мовлення?

А У дотриманні мовних норм та використанні виражальних засобів мови.

Б У творенні нових слів, у правильному вживанні запозичених слів.

В В умінні красиво говорити на зборах та писати твори.

Г В умінні писати каліграфічним почерком, говорити стисло, але зрозуміло.

25. Знайдіть синтаксичні помилки, виправте їх і запишіть відредаговані речення.

Як радісно стає на душі, прокинувшись вранці, побачити все навкруги встелене снігом. Раптом почав сипатись сніг на моє обличчя, який перервав мої мрії. У творі відтворено різні події. Мені зробили самий дорожчий подарунок. Моя решта після покупки канцтоварів становила один гривень.

26. Установіть відповідність між героїнею твору і описом її долі:

Героїня	Опис її долі
1. Марфа Яркова	А Іде на самопожертву, щоб урятувати «цвіт душі» свого коханого
2. Леся Череванівна	Б За лагідну душу і добре серце нагороджена долею – залишитися в парі з коханим
3. Мавка	В Помирає, дізнавшись про злочин свого чоловіка
4. Мати безіменного чекіста	Г Усе життя безнадійно сподівається на взаємне кохання
	Д Гине від руки власного сина

27. Установіть відповідність між цитатою та художнім засобом:

Цитата з твору	Художній засіб
1. І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала, І рушник вишиваний на щастя, на долю дала	А Персоніфікація
2. Панські Петро для чинів тре кутки, Федір-купець обдурити прудкий...	Б Порівняння
3. Любіть Україну. Як сонце. Любіть. Як вітер, і трави. І води.	В Антоніми
4. Народе мій, до тебе я ще верну, І в смерті обернуся до життя...	Г Інвесія
	Д Символ

28. Установіть відповідність між письменником і його характеристикою:

Письменник	Характеристика
1. Євген Маланюк	А Колосальне всеобіймаюче око України
2. Іван Котляревський	Б Король українського тиражу
3. Остап Вишня	В Шляхетний неокласик
4. Іван Нечуй-Левицький	Г Імператор залізних строф
	Д «Батько» нової української літератури

29. Установіть відповідність між образом-символом і назвою твору:

Образ-символ	Назва твору
1. Орел	А «Дитинство»
2. Степ	Б «Чорна рада»
3. Хутір	В «Балада по соняшник»
4. Дракон	Г «Кавказ»
	Д «Тигролови»

30. Назвіть основні ознаки постмодернізму та представників цього напрямку у різних родах української літератури.

Ключі до тестових завдань

1. В.
2. В.
3. 1 – В. 2 – Г. 3 – А. 4 – Б.
4. А.
5. Г.
6. Б.
7. В.
8. Б.
9. Б.
10. В.
11. Б.
12. Б.
13. В.
14. А.
15. 1 – В. 2 – Г. 3 – Б. 4 – А.
16. Свідомий вибір теми, аналіз суті заголовка, обдумування структури висловлення; складання плану, складання технологічної карти; написання роботи; побудова «логічних місточків», підбір епіграфа.
Вимоги: Розкриття теми, наскрізність основної думки, відповідне структурування, оригінальність змісту, грамотність мовленнєвого оформлення, багатство словника і синтаксичних конструкцій, наявність переконливих аргументів, висновків, висловлення особистої позиції. Аналіз різних поглядів на проблему тощо.
17. В.
18. Б.
19. 1 – Г. 2 – Б. 3 – А. 4 – В.
20. А.
21. В.
22. В.
23. Г.
24. А.
25. ...
26. 1 – Г. 2 – Б. 3 – А. 4 – Д.
27. 1 – Д. 2 – Г. 3 – Б. 4 – В.
28. 1 – Г. 2 – Д. 3 – Б. 4 – А.
29. 1 – Г. 2 – А. 3 – Б. 4 – Д.
30. Постмодернізм (лат. post — за, після, далі; франц. moderne — сучасний, новітній) як літературна течія виник у США та Європі в останню третину ХХ ст. Естетичну природу цього мистецького явища пов'язують із плюралізмом — поєднанням і органічним співіснуванням різних художніх систем. Постмодерний дискурс синтезує мистецтво й антимистецтво, елітарну й масову культуру, карнавальне, іронічно-сміхове та серйозне ставлення до дійсності. Постмодернізм виник унаслідок відчуття письменниками кінця історії сучасної

епохи. Тому він передбачає опозицію до модернізму і будується у таких параметрах: модернізм — постмодернізм; закрита форма — відкритість дискурсу; цілеспрямованість мистецтва — мистецтво як гра, карнавал; художня майстерність — деконструкція, мовчання; закінчений твір — хепінг, перфоманс (вистава), кітч (термін для означення низькоякісної речі масової культури, сучасного псевдомистецтва, творів, яким бракує смаку).

Визначальні риси постмодернізму: культ незалежної особистості; потяг до архаїки, міфу, колективного позасвідомого; прагнення поєднати, взаємодоповнити істини (часом полярно протилежні) багатьох людей, націй, культур, релігій, філософій; бачення повсякденного реального життя як театру абсурду, апокаліптичного карнавалу; використання підкреслено ігрового стилю, щоб акцентувати на ненормальності, несправжності, протиприродності панівного в реальності способу життя; зумисне химерне переплетення різних стилів оповіді (високий класицистичний і сентиментальний чи грубо натуралістичний і казковий та ін.; у художній стиль нерідко вплітаються науковий, публіцистичний, діловий стилі); суміш багатьох традиційних жанрових різновидів; сюжети творів — це легко замасковані алюзії (натяки) на відомі сюжети літератури попередніх епох; запозичення, перегуки спостерігаються не лише на сюжетно-композиційному, а й на образному, мовному рівнях; як правило, у постмодерністському творі наявний образ оповідача; іронічність та пародійність.

Джерело: [http://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/3500-](http://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/3500-postmodernizm-v-ukrajinskij-literaturi)

postmodernizm-v-ukrajinskij-literaturi Бібліотека української літератури © ukrclassic.com.ua

Риси постмодернізму у мистецтві [ред. • ред. код]

[сховати] **Порівняльна таблиця «модернізм-постмодернізм» за Брайніним-Пассеком^[8]**

модернізм	постмодернізм
Скандальність	Конформізм
Антиміщанський пафос	Відсутність пафосу
Емоційне заперечення попереднього	Ділове заперечення попереднього
Первинність як позиція	Вторинність як позиція
Оціночне у самоназві: «Ми — нове»	Безоціночне в самоназві: «Ми — все»
Декларована елітарність	Недекларована демократичність
Переважання ідеального над матеріальним	Комерційний успіх
Віра у високе мистецтво	Антиутопічність
Фактична культурна спадкоємність	Відмова від попередньої культурної парадигми

Виразність мистецтво-немистецтво	кордону	Все може називатися мистецтвом
----------------------------------	---------	--------------------------------

Енциклопедія літературних напрямків і течій подає список рис постмодернізму.
Визначальні риси постмодернізму:

- культ незалежної особистості;
- потяг до архаїки, міфу, колективного позасвідомого;
- прагнення поєднати, взаємодоповнити істини (часом полярно протилежні) багатьох людей, націй, культур, релігій, філософій;
- бачення повсякденного реального життя як театру абсурду, апокаліптичного карнавалу;
- використання підкреслено ігрового стилю, щоб акцентувати на ненормальності, несправжності, протиприродності панівного в реальності способу життя;
- зумисне химерне переплетення різних стилів оповіді (високий класицистичний і сентиментальний чи грубо натуралістичний і казковий та ін.; у стиль художній нерідко вплітаються стилі науковий, публіцистичний, діловий тощо);
- суміш багатьох традиційних жанрових різновидів;
- сюжети творів — це легко замасковані алюзії (натяки) на відомі сюжети літератури попередніх епох;
- запозичення, перегуки спостерігаються не лише на сюжетно-композиційному, а й на образному, мовному рівнях;
- як правило, у постмодерністському творі присутній образ оповідача;
- іронічність та пародійність.^[9]

Американський літературознавець Ігаб Хасан (Ihab Hassan) відзначає такі риси:

- «невизначеність»,
- «фрагментарність»,
- «деканонізація»,
- «втрата Я»,
- «іронія»,
- «гібридизація»,
- «карнавальність»,
- «сконструйованість»^[10].

Постмодернізм у сучасній українській літературі виявляється в творчості Ю. Андруховича, Ю. Іздрика, Л. Дереша, О. Ульяненка, С. Процюка, В. Медведя, О. Забужко, В. Кураша та інших.

Український постмодерний роман (зокрема, «Рекреації», «Московіада», «Перверзія» Юрія Андруховича) п'єси Олександра Ірванця «Маленька п'єса про зраду для одної актриси», «RECORDING» (1991 р.), роман Юрія Іздрика «Воцтек» (1996 р.).